

Malax-Korsnäs hälsovårdscentral

Handlingsplan för rådgivningsverksamhet och skol- och studerandehälsovård

2014

Inledning

Statsrådets förordning (380/2009) om rådgivningsverksamheten, skol- och studerande hälsovård samt förebyggande mun och tandvård trädde i kraft 1 juli 2009 och bestämmelserna om återkommande hälsoundersökningar trädde i kraft 1 januari 2011.

Syftet med förordningen är att säkerställa nivån på hälsoarbetet i kommunerna, eftersom skillnader gällande resurser och innehåll i de förebyggande tjänsterna för barn och unga varierar stort mellan kommunerna. Man strävar också efter att effektivisera den förebyggande verksamheten och därmed garantera att hälsorådgivningen och hälsogranskningarna för barn och unga, följer den uppgjorda planen.

Planen bör ta hänsyn till individen och dennas omgivning för att bl.a. förebygga utslagning och hälsoproblem. Det här betyder att man i ett tidigt skede uppmärksammar barnets kontaktnät och uppväxtmiljö, man fokuserar förutom på den fysiska hälsan även på den psykiska, vilket i sig ger en gedigen grund för ett helhetsperspektiv kring individen. Vid behov av stödåtgärder tar den upptäckande parten kontakt med andra berörda samarbetspartners, t.ex. föräldrar, fysioterapeuter, ergoterapeuter, specialbarntädgårdslärare, socialarbetare, talterapeuter eller familjerådgivare beroende på frågans natur.

Rådgivningsverksamheten finns fysiskt nära klienterna och ges på kommunernas samtliga hälsostationer. Det här systemet underlättar för den vårdlediga föräldern att på ett smidigt sätt kunna tillgodogöra sig rådgivningens tjänster. Rådgivningspersonalen uppdaterar sig genom möten och utbildningstillfällen. Överläkaren och ledande skötaren ansvarar för verksamheten.

Skol- och studerandehälsovårdarna samarbetar dagligen med personal inom skolvärlden för att i tid kartlägga de ungas behov och fånga upp personer i riskzonen.

Tandvårdsmottagningar finns i båda kommunerna och den ledande tandläkaren ansvarar tillsammans med ledande tandskötaren för att planen gällande mun- och tandvård överensstämmer med den aktuella och lagstadgade verksamheten. Tandvården har gjort en egen munhälsovårdsplan för barn och unga.

Kommunen har i enlighet med ungdomslagen bildat ett nätverk: Koordinerande nätverk för barn och unga. Avsikten med nätverket är att det skall utgöra en sammankallande funktion som agerar heltäckande inom intresset barn och unga i kommunen. Det innebär att personer från alla verksamheter som berör barn och unga deltar i nätverket, d.v.s. hälsovården, socialvården, dagvården och bildningen.

Kommunerna är skyldiga att ordna förebyggande verksamhet och tjänster som stöder fostran, vilket beskrivs genom sammanställandet av barnskyddsplanen, som fokuserar

på barns och ungas välmående i kommunen. Planen tar upp kommunens möjligheter till tvärsektoriellt ingripande och stöd i risksituationer, men även hur man i vardagen bygger upp en stödjande tillvaro, för att framöver förhindra uppkomsten av problem.

Personalens intresse för att utveckla sitt arbete och genomföra dessa djupgående planer säkerställer den unga kommuninvånarens möjlighet till hälsa och välbefinnande redan i det allra tidigaste skedet. En hälsosam och välmående individ är en stabil grund för en kommun i utveckling/förändring.

Källa pärmbild: www.eura.fi

Barnrådgivningen

Mål för barnrådgivningen är att

- trygga en optimal hälsa för varje barn
- stödja familjen i föräldraskapet så att barnet har optimala förutsättningar för en sund fysisk och psykisk utveckling

Hälsoundersökningarna på barnrådgivningen görs enligt Statsrådets förordning (338/2011). Antalet rådgivnings- och hembesök varierar beroende på barnets och familjens individuella behov och önskemål. Innan barnet uppnått skolålder görs sammanlagt 18 hälsoundersökningar, varav tre (4 månader, 18 månader och 4 år) är omfattande hälsoundersökningar. Under barnets första levnadsmånader är rådgivningsbesöken tätare och sedan mer sällan. Under barnets två första levnadsår besöker familjen barnrådgivningen 14 gånger. Av dessa besök är fyra läkarundersökningar, vid 6-8 veckor, 4 månader, 8 månader och 18 månader. Efter andra levnadsåret görs hälsoundersökningarna hos hälsovårdare i allmänhet en gång per år, sammanlagt fyra gånger. Till 4-årshälsoundersökningen hör ett läkarbesök. Vid behov görs tätare besök.

Hälsovårdaren har en nyckelroll i kontakten med andra, för barnets utveckling viktiga personer, till exempel, läkare, fysioterapeut, talterapeut, psykolog, socialarbetare, med flera. Vid behov remitteras barnet till specialistsjukvård.

För att kunna förverkliga målsättningarna med att stöda barn och familj är det även viktigt att vårdpersonalens möjlighet att utföra arbetet på ett meningsfullt sätt tryggas. Detta innebär att arbetssätten får variera enligt hur man som person bäst uppnår grundmålsättningar (ex. använda färdigt ifyllda frågeformulär eller intervjua familjen personligen). Helhetsbilden av familj och barn är viktigare än dokumenterandet av enskilda detaljer.

Hälsundersökningar i olika åldrar vid barnrådgivningen

	2-3 v	4v	6-8v	2 mån.	3 mån	4 mån. (Omfattande hälsundersökning)	5 mån.	6 mån
Hälsovårdare	X	X	X	X	X	X	X	X
Läkare			X			X		
Vaccination				X	X		X	

	8 mån	10 mån	12 mån	15 mån	18 mån (omfattande hälsundersökning)	2 år	3 år	4 år (omfattande hälsundersökning)	5 år	6 år
Hälsovårdare	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Läkare	X				X			X		
Vaccination			X	X				X		X

2-3v: Hembesök (hälsovårdare)

- (Genomgång av förlossningen), föräldrarnas upplevelse
- Info om grundvården av babyn, bad, utevistelse
- Mat och sömn
 - o Amning, stöd och uppmuntran
 - o D-vitamin från 2 veckors ålder
- Föräldrarnas välmående och eventuella bekymmer
- Undersökning av babyn, hud, navel, mun, ögon, fontanell, reflexer, motorik, färg
- Information om vacciner i allmänna vaccinationsprogrammet.
- Vikt
- Tidig interaktion
- Annat aktuellt

1 månad (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Motorik, reflexer, info om främjande av motorikens utveckling
- Mat och sömn, utevistelse
 - o Amning
 - o D-vitamin
- Samspel, kontakt
- Familjens välmående, ork och arbetsfördelning
- Annat aktuellt

6-8 veckor (hälsovårdare + läkare)

Hälsovårdare undersöker:

- Tillväxt
- Mat och sömn, utevistelse
 - o Amning
 - o D-vitamin
- Annat aktuellt

Läkare undersöker:

- Habitus samspel och kontakt
- Cirkulationssystem och lungor
- Hud
- Strukturer
- Sinnen
- Neurologisk utveckling
- Mat och sömn
 - o Amning
- Annat aktuellt

2 månader (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Motorik, reflexer
- Mat och sömn (amning och D-vitamin)
- samspel
- kontakt
- familjens välmående
- annat aktuellt
- Vaccination: Rota dos 1
- Kraftresursblanketten ges

3 månader (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Motorik, reflexer
- Mat och sömn, utevistelse
- Information om introducerande av smakportioner
 - o Amning
 - o D-vitamin
- Kontakt, samspel
- Familjens välmående
- Annat aktuellt
- Vaccination: Rota dos 2, DTaP-IPV-Hib dos 1 och PCV dos 1
- Muntlig inbjudan till omfattande hälsogranskning vid 4 månader ges till båda föräldrarna
- Genomgång av frågeformuläret "Kraftresurser i vardagen hos familjer med nyfödda".

4 månader - Utökad hälsogranskning (hälsovårdare + läkare)

Hälsovårdaren och läkaren kan göra sina undersökningar under samma eller skilda besök.

Hälsovårdare undersöker:

- Tillväxt
- Mat och sömn
 - o Amning
 - o D-vitamin
- Familjens hälsa, välmående och parförhållandet.
- Samspel
- Annat aktuellt

Läkare undersöker:

- Samspel och habitus
 - o Allmäntillstånd
 - o Hud
 - o Samspel mellan förälder och barn
 - o Kontakt
 - o Oralmotorik och vokalljud
- Eventuella symtom
- Cirkulationssystemet
 - o Hjärtljud och puls
 - o Femoralisartärpuls
- Strukturer
- Hud
- Sinnena
 - o Syn
 - o Hörsel
- Neurologisk- och kognitiv utveckling
 - o Rörelser
 - o Muskeltonus
 - o Reflexer
 - o Spänstighet
- Annat aktuellt

Hälsovårdaren, läkaren och föräldrarnas bedömning av barnet och familjens hälsa och välmående dokumenteras i barnets journal. Med föräldrarnas muntliga lov dokumenteras föräldrarnas hälsovanor, gjorda mätningar, hälsorådgivning och eventuella åtgärder i förälderns journal. Om barnet behöver vidare undersökningar eller stöd görs det upp en hälsoplan i barnets journal. I planen kartläggs behovet att extra stöd, på vilket sätt barnet får stödet, samt hur uppföljningen sker.

5 månader (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Motorik, reflexer
- Mat och sömn, utevistelse
 - o Amning
 - o D-vitamin
 - o Ev. smakprtioner
- Kontakt, kommunikation och samspel
- Familjens välmående
- Annat aktuellt
- Vaccination: Rota dos 3, DTaP-IPV-Hib dos 2 och PCV dos 2

6 månader (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Motorik, reflexer
- Mat och sömn, utevistelse

- Amning
- D-vitamin
- Ev. smakportion
- Kontakt, kommunikation och samspel
- Familjens välmående
- Annat aktuellt

8 månader (hälsovårdare + läkare)

Hälsovårdare undersöker:

- Tillväxt
- Syn och hörsel
- Mat och sömn, D-vitamin
- Annat aktuellt

Läkare undersöker:

- Habitus och samspel
- Cirkulationssystemet
- Strukturer
- Hud
- Sinnen
- Neurologisk-kognitiv utveckling
- Psykosocialt välmående
- Annat aktuellt

10 månader (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Fin- och grovmotorik
- Mat och sömn
- Språkutveckling
- Annat aktuellt
- Ev. dagvård

1 år (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Fin- och grovmotorik
- Mat och sömn, D-vitamin
- Syn och hörsel
- Språkutveckling
- Familjens välmående
- Annat aktuellt
- Ev. dagvård
- Vaccination: DTap-IPV+hib dos 3 och MPR dos 1

15 månader (hälsovårdare)

- Tillväxt
- Mat och sömn, D-vitamin
- Fin- och grovmotorik
- Familjens välmående
- Annat aktuellt
- Vaccination PCV dos 3

1,5 år Omfattande hälsogranskning (Hälsovårdare + läkare)

Hälsovårdaren och läkaren kan göra sina undersökningar under samma eller skilda besök.

Hälsovårdare undersöker:

- Tillväxt
- Fin- och grovmotorik
- Mat och sömn, D-vitamin
- Syn och hörsel
- Kontakt
- Språkutveckling
- Familjens hälsa, välmående, och hälsovanor
- Uppfostran, gränser, barnets egen vilja
- Potträning
- Säkerheten i hemmet och omgivningen
- Eventuell dagvård
- Annat aktuellt

Läkare undersöker:

- Eventuella symtom
- Habitus och samspel
- Cirkulationssystemet
- Strukturer
- Sinnen
- Hud
- Neurologisk och kognitiv utveckling
- Psykosocial hälsa
- Annat aktuellt

Hälsovårdarens, läkarens och föräldrarnas bedömning av barnet och familjens hälsa och välmående dokumenteras i barnets journal. Med föräldrarnas muntliga lov dokumenteras föräldrarnas hälsovanor, gjorda mätningar, hälsorådgivning och eventuella åtgärder i föräldrarnas journal. Om barnet behöver vidare undersökning eller stöd görs det upp en hälsoplan i barnets journal. I plane kartläggs behovet att extra stöd, på vilket sätt barnet får stödet, samt hur uppföljningen sker.

2 år (Hälsovårdare)

- Tillväxt
- Fin- och grovmotorik
- Mat och sömn, D-vitamin
- Syn och hörsel (miniandiometer)
- Kontakt
- Språkutveckling
- Familjens välmående
- Potträning och nappavvänjning
- Annat aktuellt

3 år (Hälsovårdare)

- Tillväxt
- Lene
 - o Motorik
 - o Språkutveckling
 - o Syn (närsyn) och hörsel
- Mat och sömn, D-vitamin
- Familjens välmående
- Potträning
- Dagvård
- Annat aktuellt

4 år Omfattande hälsogranskning (Hälsovårdare + läkare)

Frågeformulär som berör barnets hälsovanor och utveckling sänds till familjen när familjen bokar tid. Båda föräldrarna inbjuds till hälsoundersökningen. Dagvårdspersonal fyller i ett frågeformulär om föräldrarna gett sitt samtycke. Frågeformuläret berör barnets språkliga färdigheter, motorisk utveckling samt social- och känslomässig utveckling. Hälsovårdaren och läkaren gör sina undersökningar under skilda besök.

Hälsovårdaren:

- Tillväxt
- Lene
 - o Syn och hörsel
 - o Motorik
 - o Språkutveckling
- Kontakt
- Kognitiv, sociala färdigheter (föräldrarnas, dagvårdens och hälsovårdarens upplevelser)
- Stöd av kreativiteten (gränssättning vid tv-tittande, datoranvändning)
- Mat och sömn, D-vitamin
- Familjens hälsa och välmående
- Sängvätning
- Dagvård
- Munhälsa

- Säkerheten i närmiljö
- Annat aktuellt
- Vaccination: DTaP-IPV
- Blodtryck

Läkaren:

- Cirkulationssystem
- Strukturer
- Hud
- Hjärtljud, mage, femoralartärpulser, testiklar
- Neurologisk utvecklingsbedömning
- Motorik
- Syn
- Skelning
- Eventuella symtom
- Annat aktuellt

Hälsovårdarens, läkarens och föräldrarnas bedömning av barnet och familjens hälsa och välmående dokumenteras i barnets journal. Med föräldrarnas muntliga lov dokumenteras föräldrarnas hälsovanor, gjorda mätningar, hälsorådgivning och eventuella åtgärder i föräldrarnas journal. Om barnet behöver vidare undersökningar eller stöd görs det upp en hälsoplan i barnets journal. I planen kartläggs behovet att extra stöd, på vilket sätt barnet får stödet samt hur uppföljningen sker. Kopia av sammandraget skickas till dagvården med föräldrarnas skriftliga tillåtelse.

5 år (Hälsovårdare)

- Tillväxt
- Lene
 - Lumiukko-test (språkutveckling)
 - Motorik
 - Syn och hörsel vid behov
- Mat och sömn, D-vitamin
- Familjens välmående
- Dagvård
- Annat aktuellt

6 år (Hälsovårdare)

- Tillväxt
- Lene
 - Motorik
 - Språkutveckling
 - Syn och hörsel vid behov
- Mat och sömn, D-vitamin
- Familjens välmående
- Annat aktuellt
- Dagvård/förskola
- Vaccination: MPR dos 2

Skol- och studerandehälsovården

Skol- och studerandehälsovårdens mål är att i samarbete med eleven, vårdnadshavare, skolans personal och övriga aktörer inom elevvården stöda elevens tillväxt och utveckling till en sund vuxen. Skol- och studerandehälsovården arbetar även för att skolan skall vara en sund och trygg arbetsmiljö för alla.

Målet är även att tillsammans med lärare och elevvårdspersonal identifiera problem i anslutning till hälsa, inlärning, känsloliv och beteende, samt familjens välbefinnande, för att så tidigt som möjligt upptäcka behov av och tillhandahålla särskilt stöd.

Skolhälsovården

Ålder/årskurs	Hälsovårdare	Läkare	Material	Tema
Åk 1 Hälsovårdare, läkarbesök med vårdnadshavare	Längd Vikt Syn (fjärr- och närsyn) Hörsel (audiometer) RR Familjens välmående	Omfattande hälsogranskning (se rubriken med samma namn)	Frågeformulär till vårdnadshavare Lärarens utvärdering av eleven	Morgonmål Sömn
<i>Vid behov</i> Åk 2 Hälsovårdare	Längd Vikt Hållning Pubertetsutv. Familjens välmående			
Åk 3 Hälsovårdare	Längd Vikt Hållning Pubertetsutv. Familjens välmående			Personlig hygien

Åk 4 Hälsovårdare	Längd Vikt Hållning Pubertetsutv. Familjens välmående			

Åk 5 Hälsovårdare, läkarbesök med vårdnadshavare	Längd Vikt RR Familjens välmående Hb. Vid behov	Omfattande hälsogranskning (se rubriken med samma namn)	Frågeformulär åt eleven, frågeformulär åt vårdnadshavare Lärarens utvärdering av eleven	Pubertetsinfo Kamrater
<i>Vid behov</i> Åk 6 Hälsovårdare	Längd Vikt Hållning Pubertetsutv. Familjens välmående			Tankar kring stadiebyte Kamrater
Åk 7 Hälsovårdare	Längd Vikt Hållning Pubertetsutv. Familjens välmående			Tankar kring stadiebyte Kamrater
Åk 8 (15 år) Hälsovårdare, läkarbesök med vårdnadshavare Hälsointyg för ungdomar	Längd Vikt Syn (fjärr- och närsyn) Färgsyn Hörsel (audiometer) RR Familjens välmående. Hb. Färgsyn Boostrix vacc.	Omfattande hälsogranskning (se rubrik med samma namn)	Frågeformulär åt eleven, frågeformulär åt vårdnadshavaren BDI- dep. test v.b. Adsume v.b. Lärarens utvärdering av eleven	Yrkesval

Åk 9 Hälsovårdare	Längd Vikt Hållning Pubertetsutv. Familjens välmående			Framtidsplaner
<i>Vid behov</i> Gymnasiet Åk 1 Hälsovårdare Läkare	Längd Vikt Syn RR Hb Hörsel Mentala problem Sexuell hälsa Alkohol, tobak och narkotika Familjens välmående		Frågeformulär åt eleven BDI v.b. Adsume	Att sköta hälsan, stress, rusmedel
<i>Vid behov</i> Gymnasiet Åk 2				
<i>Vid behov</i> Gymnasiet Åk 3				

Samarbete med skolan

På åk 1, 5 och 8 får vårdnadshavaren en skriftlig förfrågan om de tillåter att klasslärare fyller i "lärarens utvärdering av eleven" formulär inför hälsogranskningar samt om hälsovårdaren efter prövning kan informera läraren om sådana hälsoproblem som eventuellt kan inverka på skolarbetet.

Före en hälsogranskning kan hälsovårdaren intervjua klassläraren för att få en överblick över hel klassen med tyngdpunkt på skoltrivsel, skolframgång och kamratskap med vårdnadshavares skriftliga godkännande även hur enskilda elever fungerar i skolan (inlärningsförmåga, beteendestörningar, mobbning) till den del det är nödvändigt för vården och stödande för välmåendet.

I de fall där en hel klass hälsogranskas ger hälsovårdaren efter granskningarna ett muntligt sammandrag åt klassläraren angående klassen som helhet, med tyngdpunkt på skoltrivsel, arbetsro och kamratskap. I samråd med vårdnadshavare kan hälsovårdaren ge nödvändig information gällande enskilda elever.

Hälsovårdaren deltar i elevvårdsmöten och har därigenom en naturlig kontakt till övrig skolpersonal. Hälsovårdaren kan på uppdrag av elevvårdsgruppen ordna hälsoträff/samtal med enskild elev utöver de årliga hälsokontrollerna.

Skolhälsovårdaren deltar i föräldramöten och informerar om aktuella ämnen enligt behov och önskemål. Hon deltar även i mån om möjlighet under temadagar eller i undervisning. I början av skolåret är det extra viktigt att hälsovårdaren är synlig i skolan, både för eleverna och personal.

Omfattande hälsogranskning

Läkarens uppgifter under den omfattande hälsogranskningen innefattar inte enbart barnets fysiska hälsa utan även skolrelaterade frågor, familjens situation och välmående.

Med barnet diskuterar både hälsovårdare och läkare kring hälsa, symtom, skolframgång, inlärning, trivsel, kamrat- och lärarrelationer, familjen, motion, skolvägen, matvanor och mobbning.

I åk 5 diskuteras även kring skolmotivation, fritidsaktiviteter, inställning till rusmedel, sexuell utveckling och barnets tankar om sin kropp.

I åk 8 diskuteras man också kring kost, motion, rusmedel, skolarbetet, framtidsplaner och yrkesval, begynnande sexualitet och behov av preventivmedel, sinnesstämning, beteendesvårigheter (t.ex. koncentrationssvårigheter, överaktivitet, aggresivitet)

Läkaren undersöker hjärta, lungor, mage, genitalier, hud, knän, fötter, hållning (med scoliometer i åk 5 och 8), svalg ögon, öron.

Med vårdnadshavaren diskuterar läkaren barnets situation i klassen, kamrater, barnets symptom, tidigare sjukhistoria, ärftliga sjukdomar, ev. uppgifter från tidigare instanser, (dagem, rådgivning, sjukhus), kostvanor, gemensamma måltider, sovvanor, skärmtid, eftermiddagsvård, tid utan vuxen, arbetstider, fritidsintressen, inlärning, skolframgång, beteendesvårigheter. Även familjens situation kartläggs – förändringar, skilsmässor, alkohol, tobak, droger, fysiska och mentala sjukdomar (RR, övervikt, diabetes, depression), dödsfall, familjens/barnets motionsvanor, relationer, släkt och vänner, våld, vårdnadshavarens bedömning av barnets hälsa, önskemål och bekymmer. Hälsovårdaren deltar under läkarundersökningen.

Studerandehälsovården

Syftet med studerandehälsovården är att främja den studerandes hälsa, välfärd och studieförmåga. I kommunen tillhandahålls studerandehälsovård för Gymnasiet i Petalax och Optimas enhet i Korsnäs. De flesta av de studerande har tidigare gått i kommunernas högstadium och är därmed bekanta med hälsovården och vice versa. Studerandena har även rätt till sjukvård utöver hälsovården.

Under första studieåret kallas alla studerande till hälsogranskning hos hälsovårdare och läkare. Under det andra studieåret erbjuds läkarbesök till de studerande som ej träffade läkaren under första studieåret

Tyngdpunkten för diskussionen med studerandena väljs individuellt utgående från det frågeformulär studeranden fyllt i före hälsogranskningen. Ämnen som därmed diskuteras är exempelvis personens livssituation, levnadsvanor, behov av preventivmedel, sexuell hälsa, användning av rusmedel, stress, mental hälsa, framtidsplaner, studiemotivation och – framgång.

Övriga samarbetspartners

Skol- och studerandehälsovården samarbetar med många olika yrkesgrupper.

Inom skolan finns kurator och i högstadiet och gymnasiet även studiehandledare till vilka skolhälsovårdaren kan hänvisa elever.

Om behov finns remitteras eleven för specialundersökning av synen eller hörseln, för undersökning av den mentala hälsan (barn- eller ungdomspsykiatriska polikliniken) eller undersökning som utförs av psykolog. K5 tillhandahåller psykosocialt team till vilken elever kan remitteras och talterapi.

Övriga samarbetspartners är hälsovårdscentralens preventivrådgivning, tandläkarmottagning, astmamottagning, fysioterapi och akutmottagning. Skol- och studerandehälsovården har även samarbete med kommunens psykolog, socialarbetare och rusmedelskoordinator.

Vid problem gällande vikten och/eller ätandet samt specialdieter kan remiss skickas till näringsterapeut med hälsovårdscentralens betalningsförbindelse. Alternativt hvc's diabetesskötare/kostrådgivare fr.o.m. 2014.

En undersökning av om skolan och studiemiljön är sund och trygg skall göras vart tredje år i samarbete med läroanstalten, eleverna/studeranden, hälsovården,

hälsoinspektören, personalens företagshälsovård och arbetarskyddspersonalen samt vid behov med andra sakkunniga. Uppföljning av hur bristerna åtgärdas skall göras årligen.

Skolhälsovårdarna deltar även i olika samarbetsgrupper såsom t.ex. barnskyddsgrupp, grupp för drogförebyggande arbete, stadieöverskridande samarbetsgrupp, rörelse i skolan grupp och kommunens hälsogrupp.

Elevvården har hand om de grundläggande förutsättningarna för barnets och den ungas lärande och om det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet. Elevvården innebär både stöd till individen och till skolgemenskapen. Elevvården hör till alla som arbetar i skolan samt till de myndigheter som ansvarar för elevvårdstjänster.

Elevvårdsarbetet koordineras och utvecklas i ett yrkesövergripande samarbete. I samarbetet med berörda myndigheter sköts de uppgifter som hör till genomförandet av kommunens social- och hälsovård. Då samarbetet ordnas beaktas även det samarbete angående hälsa, trygghet, och säkerhet som bedrivs inom andra myndigheter, såsom polisen och räddningstjänsten, eller med andra samarbetsparter (Läroplan för den grundläggande utbildningen, Malax och Korsnäs kommun).

TLP (toimiva lapsi ja perhe)/Beardslee är modell för familjeinterventionen som tar fasta på arbetsmetoder i syfte att stödja barns och ungas utveckling i familjer med problem, genom att främja skyddsfunktionerna, styrkorna och möjligheterna. Syftet är också att förhindra uppkomst av ytterligare problem, vilket görs genom kunskap, förståelse och växelverkan. THL har utvecklat metoden och den utförs i den serviceform som gynnar barnet, t.ex. inom hälsovården eller skolan. Inom kommunen finns TLP-utövare som jobbar enligt detta arbetssätt, då behov finns.

Olycksfall och sjukvård

I första fall är det vårdnadshavaren som ansvarar för ordnandet av vården för sitt sjuka barn. När en elev insjuknar eller råkar ut för en olycka på skolvägen eller under skoldagen är det vuxna i skolan som ansvarar för barnets vård till dess att barnets vårdnadshavare kommer till platsen. När barnet insjuknar i skolan bedömer en lärare, eller hälsovårdaren om hon är i skolan, barnets tillstånd och sköter kontakten till föräldrarna.

Eftersom kommunen är vidsträckt och har långa avstånd kan det vara svårt för familjerna att ordna tid för små vårdåtgärder på den egna hälsostationen. Därför kan skolhälsovårdaren i mån av möjlighet bistå med hjälp. Exempel på sådana vårdåtgärder är stygnborttagning, såromläggning, vaccinationer och allmänna råd.

Utvärdering och utvecklingsarbete

Högstadieskolorna och gymnasiet i kommunen deltar i den landsomfattande enkäten "Hälsa i skolan". Resultaten delges i skolorna och beslutsfattarna och åtgärder planeras utifrån det som framkommit i undersökningen.

Efter att skolåret är slut sammanfattas året ur skol- och studerandehälsovårdens perspektiv och sammanfattningen ligger till grund för planeringen inför kommande år. Skolhälsovårdarna har möjlighet till fortbildning under året.

Bilaga 1: Se Malax-Korsnäs kommuners läroplan, punkt 7.4

Elevvård och främjandet av trygghet och säkerhet s. 22-25

7.4 Elevvård och främjandet av trygghet och säkerhet

7.4.1 Elevvård

Elevvården skall se till att de grundläggande förutsättningarna för elevens fysiska, psykiska och sociala välbefinnande finns. Elevvården hör till alla som arbetar i skolan samt till de myndigheter som ansvarar för elevvårdstjänster.

Elevvården genomförs i samarbete med eleven och vårdnadshavaren.

Elevvården innebär både kollektivt och individuellt stöd.

Elevvårdens uppgift är att

- Utveckla en inlärningsmiljö som stöder välbefinnandet och stärker skolgemenskapen
- Främja en positiv interaktion och en atmosfär av inbördes omsorg
- Sträva till att så tidigt som möjligt förebygga, upptäcka, lindra och eliminera hinder för växande och lärande
- Följa upp varje elevs helhetsmässiga välbefinnande
- Stödja eleven och ingripa i eventuella förändringar i välbefinnandet
- Främja och upprätthålla elevens studieframgång, goda psykiska fysiska hälsa och sociala välfärd

En elev har rätt att avgiftsfritt få den elevvård som behövs för att han eller hon ska kunna delta i undervisningen.

Elevvården skall:

- Stöda elevens fysiska, psykiska och sociala utveckling
- Samarbeta med vårdnadshavarna, hälso- socialmyndigheterna samt andra sakkunniga
- Vidta åtgärder för att förhindra, upptäcka problem- och krissituationer t.ex. vid
- Återkommande frånvaro
- Mobbning, våld och trakasserier
- Fysiska och psykiska sjukdomar
- Användning av droger
- Olyckshändelser och dödsfall

Arbetet inom elevvården skall präglas av tillit, respektfullt förhållningssätt till eleven och vårdnadshavaren så att deras delaktighet stöds. Inom elevvården ska man försäkra

sig om att lyssna till elevens och vårdnadshavarens synpunkter. Både eleven och vårdnadshavaren ska informeras om skolans elevvårdsarbete och om förfaringssätten. Vårdnadshavaren ska bli informerad om hur ett elevvårdsärende som gäller den enskilda eleven inleds och bereds.

Hälsovårdspersonal för barn och unga

Kontaktuppgifter

Barnrådgivningen (hälsovårdare):

Övermalax hälsostation

Kvarnvägen 7, 66140 Övermalax
Tel. mödrarådgivning må-to tel. 050 5305248
Tel. barnrådgivning må-fre tel. 06 3654 383 kl. 12-12:30.

Petalax Hälsostation

Petalaxvägen 13, 66240 Petalax
Tel. mödra- och barnrådgivning tisdagar och torsdagar 06 3470 104 kl. 8-8:30.

Korsnäs hälsogård

Norrbyvägen 9, 66200 Korsnäs
Tel. barn- och mödrarådgivning mån-fre 06 3479 324 kl. 12-12:30

Bergö hälsostation

Bredhällsvägen 61a, 66220 Bergö
Tel. måndag, onsdag och fredag 06 3430 131

Skolhälsovården

Högstadiet och Gymnasiet i Petalax

Skolhälsovårdare Ann-Sofie Brännkärr-West har mottagning på högstadiet måndag-fredag kl. 10:30-11:30 utan tidsbeställning. Tel.(06) 3471 618/050 321 4920 kl. 8-8.30.

Lågstadierna i Malax

Skolhälsovårdare Monika Sundlin har mottagning i alla skolor.
Tel. 050 327 3915 mån-fre 8-8:30

Tandvården

Tandvårdens tidbokning har direkta nummer:

Malax 3477 640 kl. 8-12

Korsnäs 3479 329 kl. 10-12

Mottagningstider: Måndag-torsdag kl. 8-15, fredag kl. 8-13.

Psykosociala

Psykolog Mia Böling

Telefontid må, ons, fre 8-8:30 tel. 06 3477 683 eller 050-3616 885.

Arbetar med undersökningar/bedömningar samt samtal för barn och ungdomar upp till 21 år. Föräldrar kan också kontakta för diskussion/rådgivning kring barnen. Psykologen fungerar som konsult för socialväsande och skolväsande samt skolhälsovården i Malax och Korsnäs.

Psykolog Eva-Stina Häggdahl

Telefontid tisdag och torsdag kl 11.30-12, tel. 3477 611.

Psykologiska utredningar för vuxna.

Kurator Mats Bergvik

Måndag-fredag 8-16 tel. 3471 626 eller 050 5166 289

Verkar främst i grundskolan och gymnasiet genom rådgivning och handledning till elever, föräldrar samt annan skolpersonal. Ledare och kontaktperson för Malax-Korsnäs krisgrupp. Tar emot enskilda klienter för samtal men också hela familjer, grupper, skolklasser osv.

Samarbete kommunalt och regionalt

Kommunens skyldigheter

Samtliga förvaltningssektorer är skyldiga att ordna förebyggande verksamhet och tjänster som stöder fostran. Målet är att barnet och familjen skall få hjälp i ett tidigt skede, t.ex. på rådgivningsbyråerna, inom övrig hälso- och sjukvård, inom dagvården, skolan och ungdomsarbete. Tjänsterna skall ordnas i en sådan omfattning att de motsvarar behovet i kommunen och vid de tiderna på dygnet som de behövs. Kommunerna eller flera kommuner tillsammans är förpliktigade att tillsätta en expertgrupp som stöd för socialarbetarna inom barnskyddet. Ansvaret för ordnande av skolkurator- och skolpsykologverksamhet har också ålagts kommunen.

I service riktad till vuxna skall hänsyn tas även till barnens behov av vård och stöd och om det är nödvändigt skall man samarbeta med de instanser som sköter barnens ärenden. Hälso- och socialvården är också skyldig att ordna tjänster som skyddar missbrukande kvinnors ofödda barn.

Barnskyddsplanen

Kommunens barnskyddsplan omfattar kartläggning och beskrivning av kommunens insatser på områden som berör barn och unga. Utöver social och hälsovården finns följande: Bildningssektionen har förutom skolverksamheten morgon- och eftermiddagsverksamhet, vuxeninstitutet tillhandahåller undervisning i konstämnen för barn och unga. Fritidssektorn erbjuder ungdomsinformationscenter, ungdomsgård, verksamhet under skolloven, arbetspool-verksamhet och rehabiliterande arbetsverksamhet samt informationsportal.

Nedan följer schema på olika samarbetsformer, både kommunalt och regionalt.

Tillvägagångssätt för personalen inom basservicen vid oro om ett barns välmående och situation

Barndagvården har sammanställt en blankett som används som ett sammanbindande dokument mellan dagvården och hälsovården, Blanketten är ämnad för den omfattande hälsogranskningen som utförs då barnet är 4 år. Denna fylls i av barnets dagvård/barnträdgårdspersonal.

Föräldrarna informeras om att blanketten finns och används som underlag av hälsovårdspersonalen i syfte att fånga upp eventuella problemområden som kan behöva extra resurser. Exempel på hur den kommunala samarbetsgruppen för barnskyddet arbetar åskådliggörs enligt följande processbeskrivning.

Basservice för 0-1 åringar	Basservice för 2-6 åringar	Basservice för 7-12 åringar	Basservice för 13-15 åringar	Basservice för 16-18 åringar
Rådgivning Primärhälsovård	Rådgivning Primärhälsovård Dagvård Dagklubbar Mamma-barn-grupper	Primärhälsovård Skolhälsovård Skola Eftis Församling	Primärhälsovård Skolhälsovård Skola Ungdomsarbete Församling	Primärhälsovård Studerandehälsovård Skola på andra stadiet Ungdomsarbete Församling Arbetskraftbyrå
Oro hos någon anställd angående barnets välmående och/eller situation - En subjektiv oro för barnet - Den anställda litar på sin egen förmåga att hantera situationen				
Oron tas tidigt till tals inom basservicen - Personalen definierar vad man oroar sig för och tar ärendet vtill tals med vårdnadshavare - Gemensam modell för hur ärendet tas till tal (redskap)				

Oron ökar

- Den anställdas tro på sitt eget kunnande försvagas
- Behov av samarbete med specialexperter uppstår
- Beroende på orsaken till oron och föräldrarnas situation kontaktas specialpersonal

Samarbete mellan personal på grundnivå + föräldrar + specialpersonal inleds.

0-1 åringar	2-6 åringar	7-12 åringar	13-15 åringar	16-18 åringar
Familjerådgivn. Psykiatri Barnskydd Polis Specialomsorgs- distrikt	Familjerådgivn. Talterapeut Psykiatri Barnskydd Polis Specialomsorgs- distrikt	Skolkurator Skolhälsovård Specialundervisn. Psykiatri Barnskydd Polis Specialomsorgs- distrikt	Skolkurator Skolhälsovård Specialundervisn. Psykiatri Barnskydd Polis Specialomsorgs- distrikt	Skolkurator Skolhälsovård Specialundervisn. Psykiatri Barnskydd Polis Specialomsorgs- distrikt
Situationen normaliseras med hjälp av stödåtgärder och kontroll - Inget behov av ytterligare åtgärder		Situationen blir inte bättre trots stödåtgärder och kontroll - Vård av barn eller föräldrar - Barnskyddsanmälan (ärendet anhängiggörs hos barnskyddet)		